

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: **R. P. P.,**
bytem X

zast. JUDr. Tomášem Truschingerem, advokátem se sídlem Bašty 413/2,
Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí,**
se sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutím ze dne 15. 3. 2018, č. j. MPSV-2018/54908-921 a č.j. MPSV-2018/55666-921, ve věci příspěvku na živobytí a ze dne 15. 3. 2018, č.j. MPSV – 2018/54935-921 a č.j. MPSV- 2018/55648-921, ve věci doplatku na bydlení,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.
- IV. Ustanovenému zástupci JUDr. Tomáši Truschingerovi, advokátovi se sídlem Bašty 413/2, Brno, **se p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 16 256 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Krajského soudu v Brně. Náklady právního zastoupení nese stát.

O d ů v o d n ě n í

I.

Vymezení věci

1. Žalobce se včasně podanou žalobou, doručenou Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“ či „zdejší soud“), domáhal zrušení v záhlaví označených rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“). Rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 3. 2018, č.j. MPSV-2018/55666-921 bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Brně (dále jen správní orgán I. stupně) ze dne 30. 1. 2018, č.j. 36864/2018/BBA, kterým nebyl žalobci přiznán příspěvek na živobytí. Rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2018, č.j. MPSV-2018/54908-921 bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 26. 1. 2018, č.j. 34702/2018/BBA, kterým byl žalobci odejmut příspěvek na živobytí, a to od 1. 1. 2018. Rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 3. 2018, č.j. MPSV-2018/54935-921 pak bylo změněno rozhodnutí správního orgánu I. stupně tak, že se doplatek na bydlení odejímá podle ustanovení § 44 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 33 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 3. 2018 bylo změněno rozhodnutí správního orgánu I. stupně tak, že se doplatek na bydlení nepřiznává podle ustanovení § 33 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi.

II.

Obsah žaloby

2. Žalobce především namítal, že nesouhlasí se skutkovými a právními závěry vydaných rozhodnutí zejména, pokud se jedná o rozhodnutí ve věci odejmutí příspěvku na živobytí, neboť toto rozhodnutí podmínilo vydání rozhodnutí o odejmutí doplatku na bydlení.

3. Stěžejní pochybení je třeba spatřovat ve vydání rozhodnutí o odejmutí příspěvku na živobytí, neboť toto rozhodnutí zapříčinilo vydání rozhodnutí o odnětí doplatku na bydlení. Příspěvek na živobytí byl žalobci odebrán v důsledku pochybení správního orgánu spočívajícího ve způsobu provedení šetření a z toho vyvozených důsledků. Žalobce nesouhlasí s tím, jaké skutkové okolnosti vzal správní orgán za prokázané. Správní orgán totiž vycházel při šetření dne 15. 12. 2017 z toliko neověřeného tvrzení sousedky žalobce paní J. Ta sdělila, že žalobce vlastní jinou nemovitou věc a v místě šetření se nezdržuje. Takovéto tvrzení však žalobce zcela popírá, neboť v místě šetření, tj. v místě aktuálního bydliště, bydlí již od roku 2016.

4. K místnímu šetření ze dne 4. 1. 2018 žalobce uvedl, že pracovníci úřadu práce se nemohli na místo šetření, tj. do jeho bydliště, dostavit v 11:30 hod. Vyrazili-li by až po skočení jednání na úřadu práce a použili k dopravě na místo samé MHD, pak by nemohli termín v 11:30 hod stihnout. Z protokolu o šetření se rovněž podává, že se zdrželi, až do 12:00 hod. Sám žalobce se totiž do místa bydliště nedokázal dostavit dříve, než kolem 11:50 hod,

a to se rovněž dopravoval MHD. Pracovníci úřadu práce však již v místě šetření nebyli. K jejich argumentu, že žalobce nebyl na telefonu k zastižení, uvedl, že měl vybitou baterii.

5. Žalobce shrnul, že dostavit se do místa jeho bydliště v 11:30 hod nebylo možné ani pro pracovníky úřadu práce ani pro něj. Není mu ani známo, z jakého důvodu byl termín šetření stanoven na tuto dobu. Takovým postupem správního orgánu však bylo žalobci znemožněno, aby se na místo šetření dostavil řádně a včas. S časem místního šetření 11:30 hod byl sice obeznámen, avšak stalo se tak na začátku jednání, kdy ještě žalobce nemohl vědět okamžik skončení jednání. Jednání přitom skončilo v cca 11:00 hod.

6. Žalobce závěrem uvedl, že šetření nebylo provedeno řádně, a tudíž na jeho základě nemělo dojít k vydání rozhodnutí o odejmutí příspěvku na živobytí ani rozhodnutí navazujících. Žalobce splňoval podmínky pro přiznání příspěvku na živobytí i doplatku na bydlení, jak v době vydání napadených rozhodnutí, tak i v současnosti, a proto má od měsíce března 2018 dávky opět přiznány.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě především uvedl, že dne 21. 3. 2017 podal žalobce u správního orgánu I. stupně žádost o příspěvek na živobytí a o doplatek na bydlení. Téhož dne i podepsal souhlas s provedením sociálního šetření a šetření v místě pro vyhodnocení podmínek nároku na dávku. Žalobci byly následně obě dávky přiznány. Dne 15. 12. 2017 pak proběhlo šetření v místě bydliště žalobce, přičemž tento zde nebyl zastižen. Jeho sousedka přitom uvedla, že žalobce v objektu rok nebydlí a v jeho bytě bydlí někdo jiný. S ohledem na zjištěné pochybnosti správní orgán I. stupně vyzval žalobce, aby se dostavil k osobnímu projednání podané žádosti. Žalobce se dne 4. 1. 2018 ke správnímu orgánu I. stupně dostavil, přičemž s ním bylo sjednáno sociální šetření v místě bydliště téhož dne od 11:30 hod. Žalobce s termínem a časem šetření výslovně souhlasil a uvedl kontakt na svůj mobilní telefon. Jednání s ním bylo zahájeno v 10:00 hod a skončeno v 10:20 hod. Následně byl seznámen s obsahem protokolu o jednání, což potvrdil svým podpisem. Poté se s ním konalo další jednání, které bylo zahájeno v 10:25 hod, a na tomto jednání vzal žalobce zpět své odvolání podané dříve ve věci a současně mu bylo umožněno nahlédnout do spisu. Jednání bylo skončeno v 10:48 hod. Správní orgán I. stupně poté uskutečnil šetření v místě bydliště žalobce. Šetření bylo zahájeno v 11:30 hod a dle zápisu žalobce neměl označený zvonek. Pracovnice správního orgánu I. stupně několikrát volala žalobci na jim uvedené číslo, avšak jeho telefon byl vypnutý. Sousedka žalobce pracovníkům sdělila, že ho již nějakou dobu neviděla. Pracovníci správního orgánu I. stupně čekali na žalobce následujících 30 min před domem. Žalobce sám navrhnul termín šetření, a i přes tuto skutečnost, se nedostavil a mobilní telefon měl vypnutý. Šetření bylo pro jeho znemožnění žalobcem ukončeno ve 12 hod. Správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 26. 1. 2018 dávky žalobci odejmul.

8. Žalovaný zdůraznil, že v rozpětí času, kdy byli pracovníci na místě šetření, tj. od 11:30 hod do 12 hod, bylo možno se MHD z místa jednání na místo šetření přesunout bez problémů. To dokládá i skutečnost, že pracovnice správního orgánu I. stupně, se kterou žalobce jednal, se na místo včas dostavila. Tvrzení žalobce jsou zcela účelová a ohledně

údajné nepřítomnosti pracovníků správního orgánu I. stupně, pak ani nepřináší žádný důkaz. Tvrzení žalobce ohledně toho, zda vlastní jinou nemovitost nebo bydlí jinde, nejsou relevantní, neboť místní šetření se provádělo na adrese bydliště žalobce, které sám uvedl.

IV. Replika žalobce

9. V replice žalobce především odkázal na skutečnosti a argumenty uvedené v žalobě a dále se vyjádřil k včasnosti a zachování lhůty k podání žaloby.

V. Jednání před soudem

10. Právní zástupkyně žalobce při jednání především zrekapituloval obsah žaloby a repliky. Zdůraznila, že pracovníci úřadu se na místo šetření při využití MHD nemohli dostavit včas. Žalobce použil vlak, který je o 15 minut rychlejší, ale i tak se na místo šetření dostavil až v 11:50 hod. Přitom úřad práce opustil po skončení jednání. Pracovníky úřadu práce však už v místě šetření nezastihl. Dle údajů z protokolu se měli na místě šetření zdržet 30 min, což však neučinili. Upozornila i na skutečnost, že v protokolu je přepsaný údaj z 20 minut na 30 minut. Dle protokolu sousedka žalobce paní J. uvedla, že žalobce vlastní jiný 3 pokojový byt, což však není pravda. Právní zástupkyně závěrem uvedla, že žalobci tedy nebylo umožněno zúčastnit se místního šetření. Žalobce se přitom snažil se po skončení jednání na úřadu práce dostavit na místo šetření, co nejrychleji. Čas šetření měl být přitom sjednán tak, aby se žalobce mohl jednání zúčastnit.

11. Žalobce v rámci své účastnické výpovědi především uvedl, že na místo šetření se dostavil přibližně v 11:48 hod až 11:50 hod, přičemž pracovníci úřadu práce tam již nebyli. Po seznámení s výpisem z IDOSU žalobce uvedl, že pokud by pracovníci úřadu práce využili nejbližší navazující spoj, který jel ze zastávky 10:54 hod, pak by na zastávce Mokrý Hora mohli být v 11:30 hod. Z této zastávky na místo šetření je asi 4 až 5 min chůze.

12. Žalovaný se z nařízeného jednání omluvil.

13. Při jednání bylo navrženo provedení dokazování svědeckou výpovědí sousedky žalobce paní J., svědeckou výpovědí pracovnice úřadu práce provádějící místí šetření paní P. a výpisem z čípkového (docházkového) systému úřadu práce. Soud tyto návrhy na provedení dokazování zamítnul, což odůvodňuje dále v rozsudku.

VI. Posouzení věci krajským soudem

14. Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen s.ř.s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.) a jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

15. Napadené rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí, hlavy II, dílu 1, § 65 a následujících s.ř.s. v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

16. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.

17. Podle § 63 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi, *pokud žadatel o dávku, příjemce dávky nebo osoba společně posuzovaná tím, že nedají souhlas se vstupem do obydlí, znemožní provedení sociálního šetření, popřípadě šetření v místě, k ověření skutečností rozhodných pro nárok na dávku nebo její výši, může jim být žádost o dávku zamítnuta nebo dávka odejmuta, popřípadě snížena její výše.*

18. Úkolem soudu v projednávané věci bylo posouzení, zda žalobce svým jednáním znemožnil provedené sociálního šetření.

19. Z obsahu správní spisu zjistil soud následující podstatné skutečnosti. Dle protokolu o ústním jednání ze dne 4. 1. 2018 sepsaným podle § 18 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen správní řád) bylo předmětem ústního jednání projednání skutečností týkajících se dávek pomoci v HN. Čas zahájení byl 10:00 hod a skončeno bylo v 10:20 hod. V protokolu je uvedeno, že se žalobcem je sjednané sociální šetření v místě bydliště dne 4. 1. 2018 v 11:30 hod. Protokol je opatřen podpisem žalobce. Dle dalšího protokolu o ústním jednání ze dne 4. 1. 2018, sepsaného podle § 18 správního řádu, bylo předmětem ústního jednání projednání skutečností týkajících se dávek pomoci v HN. V protokolu je uvedeno, že žalobce se dostal na UP k projednání svého odvolání týkající se dávky pomoci v hmotné nouzi. Žalobce uvedl, že odvolání proti rozhodnutí o snížení dávky hmotné nouze- příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení podané dne 13. 12. 2017 bere výslovně v plném rozsahu zpět a další vyřízení tohoto podání nežádá v souladu s § 81 odst. 3 správního řádu. Žalobci bylo umožněno nahlédnout do spisové dokumentace. Čas zahájení je 10:25 hod a čas ukončení pak 10:48 hod. Protokol je podepsán žalobcem s dovětkem, že mu není dobře. Rovněž je podepsán oprávněnou úřední osobou. Součástí správního spisu je pak Záznam ze šetření v místě ze dne 4. 1. 2018 v 11:30 hod. V něm je zejména uvedeno, že v 11:30 hod paní P. společně s kolegou K. byli osobně na ulici B. 1a, přičemž zvonek není označený. Paní P. volala žalobci na mobilní telefon, ten však byl vypnutý. Následně je do domu pustila sousedka žalobce paní J. Klepali na byt č. X, avšak nikdo neotvíral. Opětovně volala na telefonní číslo žalobce, avšak telefon byl stále vypnutý. Sousedka k tomu uvedla, že žalobce dlouho neviděla. Paní P. s kolegou čekali na žalobce dalších cca 30 min před domem. Nikdo nedorazil a mobil byl stále vypnutý. V Záznamu je rovněž uvedeno, že šetření bylo domluveno dle protokolu, přičemž čas šetření navrhnul přímo žalobce. Součástí spisu je i výpis z mobilní komunikace, dle které bylo voláno v časech 11:32, 11:36 a 11:45 hod na číslo žalobce, hovor byl zrušen. Žalobce přitom ani v žalobě nepopírá, že se

mu nebylo možné dovolat na mobilní telefon, neboť měl vybitou baterii. Žalobce pak nerozporoval, že dne 21. 3. 2017 dal písemný souhlas k provedení sociálního šetření dle § 63 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi, přičemž byl současně poučen o následcích neumožnění provedení daného úkonu. Na základě tohoto souhlasu chtěl správní orgán I. stupně dne 15. 12. 2017 provést šetření v místě, které žalobce udával jako skutečné bydliště, tj. B. 297/1 a, B. V době provedení úkonu pak nebyl žalobce v místě udávaného bydliště zastižen. Následně bylo dohodnuto sociální šetření na den 4. 1. 2018 (viz shora). Součástí správního spisu je výpis ze systému IDOS, dle kterého je při odjezdu ze zastávky Vhlká v 10:54 hod příjezd do zastávky Mokrá hora v 11:30.

20. Soud k věci uvádí, že dle jeho názoru a plyne i to ze správního spisu bylo možné se na místní šetření v časovém rozmezí mezi 11:30 a 12:00 hod dostavit, a to i za použití MHD. Ze záznamu ze šetření v místě pak plyne, že pracovníci správního orgánu I. stupně setrvali na místě, až do 12 hod. Žalobce pak tvrdil, že se na místo šetření dostavil v 11:50 hod, avšak osoby provádějící místní šetření zde již nebyly. K tomu soud uvádí, že dle § 18 odst. 1 správního řádu se protokol vyhotovuje i o úkonem prováděných správním orgánem mimo ústní jednání. Takový protokol pak má charakter veřejné listiny ve smyslu § 53 odst. 3 správního řádu. Protokolem správní orgán osvědčuje průběhu procesního úkonu. Protokol je veřejnou listinou, a tudíž v souladu s presumpcí správnosti veřejných listin je třeba jeho obsah považovat za pravdivý, není-li dokázán opak. Účastník řízení pak není zbaven obrany proti veřejné listině. Musí ovšem tvrdit, že její obsah není správný. Zároveň o svém tvrzení nese důkazní břemeno. Je na něm a v jeho zájmu, aby dokázal opak (srov. unesení Ústavního soudu ze dne 18. 7. 2020, sp. zn. IV. ÚS 682/2000, usnesené Nejvyššího soudu ze dne 13. 3. 2014, sp. zn. 21 Cdo 2735/2012). Žalobce tvrdil, že pracovníci správního orgánu I. stupně nemohli na místě být až do 12 hod, protože on se dostavil na místo šetření v 11:50 hod. Podle názoru soudu svědecká výpověď sousedky žalobce nemohla prokázat, že žalobce se na místo šetření skutečně v 11:48 hod až 11:50 hod dostavil, jak tvrdil. Navíc žalobce navrhoval její výslech především k tomu, co paní J. uvedla dle záznamu o šetření, tj. především, že tam nebydlí, či že je vlastníkem třípokojevého bytu. Soud ani nepovažoval za nutné provádět výslech paní P. z úřadu práce, která prováděla místní šetření, neboť její postup je zřejmý ze záznamu z šetření a jak plyne z výše uvedeného tak dle názoru soudu se osoby provádějící místní šetření mohly na místo v předmětném časovém rozpětí dostavit. Soud pro ani neprováděl dokazování výpisem z docházkového (čipového) systému úřadu práce. V posuzovaném případě nelze ani dle názoru soudu odhlédnout od toho, že žalobce nebyl dostupný na mobilním telefonu. K údajnému přepisu 20 minut na 30 minut v záznamu o šetření soud uvádí, že i ze záznamu z šetření plyne, že jedná o toliko o přibližný čas čekání na žalobce před domem a ze shora uvedeného plyne, že žalobce se mohl na místo šetření v předmětném časovém rozpětí dostavit, i když by se jednalo o 20 min. Žalobce sám uváděl, že nejpozději v 11:50, resp. 11:48 hod se dostavil na místo šetření. Soud tedy k věci dále uvádí, že místní šetření bylo se žalobcem domluveno., a to i s určením času. Soud jeho argumentaci, že se nemohl dostavit na místo šetření včas, nevěřil. Žalobce pak ani nepředložil žádný relevantní důkaz, že se na míst šetření dostavil a osoby provádějící šetření tam již nebyly, případně, že osoby provádějící šetření již v 11:50 hod na místě šetření nebyly.

21. Soud k věci závěrem uvádí, že žalobce se dne 4. 1. 2018 do místa šetření nedostavil, a to ani v době do 12 hod, přičemž se s ním nebylo možné ani telefonicky spojit. Takovým

postupem znemožnil provedení šetření v místě a žalovaný postupoval v souladu s § 63 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi, pokud nebyl přiznán či byl odejmut příspěvek na živobytí a nebyl přiznán příspěvek na bydlení.

VII. Závěr a náklady řízení

22. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

23. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšné žalované nevznikly náklady řízení nad rámec její běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.

24. V řízení před krajským soudem byl žalobci usnesením ze dne 10. 10. 2018, č. j. 32 A 47/2018 - 28, ustanoven zástupcem JUDr. Tomáš Truschinger, advokát. Zástupci, který byl žalobci ustanoven soudem, náleží mimosmluvní odměna a hotové výdaje, které v tomto případě platí stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Odměna v dané věci ustanovenému zástupci náleží v řízení o žalobě za poskytnutí tří úkonů právní služby dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), spočívajícího v převzetí a přípravě právního zastoupení, písemného podání žaloby, repliky a účast při jednání při sazbě 3 100,- Kč za úkon (§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu). Odměna ustanoveného zástupce tak činí 12 400,- Kč. Pokud jde o náhradu hotových výdajů, ta je stanovena paušálně v § 13 odst. 4 advokátního tarifu, a to ve výši 300 Kč za každý jeden úkon právní služby. Na náhradě hotových výdajů proto ustanovenému zástupci náleží částka 1 200,- Kč. Právní zástupce je plátce DPH a tudíž bylo třeba dle § 35 odst. 10 s.ř.s. zvýšit odměnu o částku odpovídající DPH. Celkem tedy ve výroku IV. tohoto rozsudku přiznal krajský soud ustanovenému advokátovi na odměně za zastupování žalobce a na náhradě hotových výdajů částku 16 256 Kč. Tato částka bude ustanovenému zástupci vyplacena do 60 dnů od právní moci rozsudku z účtu Krajského soudu v Brně.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.